

*Важна напомена: Документ користите искључиво као помоћни документ приликом припреме предлога пројекта. Одговори Фонда за науку Републике Србије односе се на конкретно питање и подразумевају важење свих обавеза и услова дефинисаних у документу **Програм Доказ концепта - Акт о циљевима, начину реализације и условима финансирања пројекта**. Фонд за науку Републике Србије не сноси одговорност за погрешну интерпретацију одговора из овог документа.*

Сви појмови употребљени у овом документу у мушком граматичком роду, обухватају мушки и женски род лица на која се односе.

Р. бр.	Питање	Тема	Одговор
1.	Да ли руководилац може бити неко ко је ангажован као учесник пројекта на Зеленом програму?	Услови за Руководиоца пројекта	Можете се пријавити за програм Доказ концепта без обзира на то што већ учествујете на пројекту у оквиру другог програма Фонда за науку РС.
2.	Да ли руководилац тима може бити лице које је на факултету запослено као научни сарадник преко пројекта МПНТР при чему се уговор о запослењу продужава на годину дана?	Услови за Руководиоца пројекта	Један од обавезних услова које Руководилац пројекта мора испуњавати јесте да је запослен у акредитованој НИО у Републици Србији, и то минимум 50% пуног радног времена на месечном нивоу за време трајања реализације пројекта. Руководилац мора испуњавати и остале услове прописане чланом 5. Акта програма.
3.	Ако је члан тима запослен 100% у НИО и 30% на неком другом пројекту Фонда за науку, са колико процената може да буде на Доказу концепта и на који начин се регулише оваква ситуација?	Услови за чланове пројектног тима	Учешће на програму Доказ концепта није ограничено учешћем на другим програмима Фонда за науку РС. На овом програму неће бити праћења процентуалног ангажовања истраживача на пројекту, уз одговорност НИО да обезбеди законитост дозвољеног ангажовања истраживача.
4.	Да ли члан једног пројекта може бити Руководилац другог пројекта?	Услови за чланове пројектног тима	Исто лице може бити учесник у само једном Предлогу пројекта у оквиру програма Доказ концепта.
5.	Који је најмањи, а који највећи број чланова тима који може бити планиран за програм Доказ концепта?	Услови за чланове пројектног тима	Актом програма Доказ концепта није прописан број истраживача који могу учествовати у Предлогу пројекта. Имате слободу да аплицирате сами или да окупите тим, у складу са потребама пројекта.

6.	<p>Члан пројектног тима може бити из друге институције, али може добијати само плату? Не разумем моменат расподеле буџета између две институције?</p>	<p>Услови за чланове пројектног тима</p>	<p>Члан пројектног тима једнако је учесник пројекта било да је већ запослен на НИО носиоцу пројекта било да ће га НИО која је подносилац Предлога пројекта ангажовати за потребе пројекта у складу са законом и својим интерним процедурама. НИО која носи пројекат једина је учесница пројекта и одговорна је за управљање средствима пројекта. У случају да су чланови пројектног тима запослени на различитим НИО, НИО Носилац пројекта се обавезује да закључи одговарајући уговор и исплаћује накнаду за ангажман на пројекту члану/овима тима запосленим у другим НИО. Такође, НИО Носилац пројекта је у обавези да прикупи и у архиви пројекта чува потврде о запослењу чланова пројектног тима у акредитованим НИО у Републици Србији, са ангажовањем које износи минимум 50% пуног радног времена, као и документацију о важећим звањима чланова пројектног тима. Фонд за науку Републике Србије може затражити на увид ову документацију.</p>
7.	<p>Да ли могу учествовати на програму Доказ концепта ако сам већ члан тима на програму Трансфер технологије (наставак претходног Доказа концепта)?</p>	<p>Услови за чланове пројектног тима</p>	<p>Учешће на програму ФзН Доказ концепта није ограничено учешћем на другим пројектима, докле год је то ангажовање у складу са законским регулативама, за шта је одговорна НИО која ангажује истраживаче.</p>
8.	<p>Који је начин да колега који је до 1.10.2024. на постдок усавршавању у УСА, и до тад на неплаћеном одсуству (а овде је у звању ванредног професора) буде укључен у чланове пројектног тима?</p>	<p>Услови за чланове пројектног тима</p>	<p>Обавезно је да лице буде запослено у НИО у целокупном периоду ангажовања на пројекту. Уговор о раду у овом периоду не може бити у статусу мировања или прекида.</p>

9.	Да ли се и под којим условима може ангажовати истраживач из матичне НИО у стручном звању?	Услови за чланове пројектног тима	Један од услова за чланове пројектног тима (члан 6. Акта програма) јесте да морају имати истраживачко/научно или еквивалентно звање у високом образовању. Стручна звања се не могу признати. Такође, екстерне услуге које се финансирају из средстава пројекта не могу пружити чланови пројектног тима нити лица запослена у НИО која је Носилац пројекта, и мора проћи кроз процес јавних набавки.
10.	Да ли члан пројектног тима може бити студент докторских академских студија, који је незапослено лице?	Услови за чланове пројектног тима	<p>Један од обавезних услова који сваки члан пројектног тима мора испуњавати јесте да је запослен у акредитованој НИО у Републици Србији, и то са минимум 50% пуног радног времена на месечном нивоу за време трајања ангажовања на Пројекту. Уколико члан пројектног тима није запослен на НИО у тренутку подношења Предлога пројекта, НИО и Руководилац су дужни да изјавом гарантују да ће он бити запослен током целокупног ангажовања на пројекту и да ће испуњавати горенаведени услов.</p> <p>Лица која су студенти докторских студија, а која до момента подношења Предлога пројекта нису никад изабрана у наставно или истраживачко звање, могу се пријавити као чланови тима иако немају звање, уз обавезу НИО да им се избор у звање покрене чим добију информацију о прихватању Предлога пројекта.</p>
11.	Да ли спољни сарадник мора бити појединац или може бити фирма као правно лице?	Укључивање спољног сарадника	Као спољни сарадници, у Пројекат могу бити укључени појединци - истраживачи из иностранства и дијаспоре и стручњаци из привреде.

12.	Да ли спољни сарадници имају права у ИП?	Укључивање спољног сарадника	У складу са чланом 33. Акта програма, права на основу све нове интелектуалне својине и know-how, који могу бити створени током реализације пројекта, по правилу припадају НИО Носиоцу пројекта, осим уколико се одговарајућим уговором не дефинише другачије. У случају да на пројекту учествују чланови различитих НИО, тј. чланови тима који су запослени у различитим НИО, потребно је да се, приликом пријаве Предлога пројекта, сви учесници сагласе и међусобно регулишу односе и права на интелектуалну својину која ће бити створена током реализације Пројекта, закључивањем одговарајућег уговора, који ће доставити Фонду за науку уколико Пројекат буде одобрен за финансирање.
13.	Да ли као спољни сарадник може бити укључен било који страни истраживач? Не мора да буде из дијаспоре?	Укључивање спољног сарадника	Спољни сарадници могу бити истраживачи из иностранства или истраживачи из дијаспоре (запослени у НИО у иностранству), као и стручњаци из привреде.
14.	За потребе експеримента у микроталасној потребна нам је једна кивета која кошта 470 еур. Да ли је ово дозвољен трошак?	Дозвољени и недозвољени трошкови	Трошкови експерименталног извођења доказа концепта, укључујући потрошни материјал, спадају у дозвољене трошкове који се финансирају из средстава пројекта, а прописани су чланом 11. Акта програма Доказ концепта.
15.	Да ли програм Доказ концепта финансира публикације у отвореном приступу?	Дозвољени и недозвољени трошкови	Објављивање података и других информација које се односе на Пројекат треба ограничити на оне податке и информације чијим обелодањивањем се неће угрозити подобност за правну заштиту интелектуалне својине настале у вези са Пројектом. Уколико пројектни тим као резултат пројектних активности објави научне или друге публикације, у обавези су да наведу да су резултати проистекли из Пројекта.

16.	Шта тачно значи део о недозвољеним трошковима: "Куповину опреме, укључујући и ИТ опрему"? Да ли је могуће купити опрему, тј. компоненте које ће се користити у развоју и имплементацији производа пројекта?	Дозвољени и недозвољени трошкови	На овом програму није дозвољена куповина опреме. Опрему можете изнајмити уколико је потребна за истраживање, и то у оквиру категорије трошкова експерименталног извођења доказа концепта (члан 11. Акта програма).
19.	Да ли се средства могу планирати за трошкове анкетирања испитаника, које би спровела одговарајућа агенција?	Дозвољени и недозвољени трошкови	У складу са чланом 11. Акта програма, екстерне услуге које нису директно повезане са процесом дефинисања проналаска можете планирати у склопу трошкова експерименталног извођења доказа концепта.
20.	У делу <i>Background</i> није наведено ограничење броја речи, већ само табела. Да ли треба дескриптивно описати <i>Background</i> истраживачког тима у вези са пројектом или <i>Background</i> теме која се обрађује или се само попуњава табела без икаквих додатних појашњења?	<i>F1 Application form</i>	У оквиру одељка 3. обрасца <i>F1 Application form</i> потребно је само одговорити на постављена питања у оквиру табеле.
21.	На шта се тачно мисли у пољу <i>Technology Readiness level (1-9)</i> у табели у оквиру трећег дела <i>Project background</i> ? Јел то ниво који хоћемо да постигнемо или ниво који смо већ достигли пре конкурисања?	<i>F1 Application form</i>	Подносилац пријаве је у обавези да уради самопроцену нивоа технолошке спремности свог истраживања у тренутку подношења Предлога пројекта и то упише у овом пољу.

<p>22.</p>	<p>1. Уколико ниједан облик интелектуалне својине није дефинисан у датом тренутку, шта одговорити у питању број 3? 2. Питање 9 се у наслову односи на биографије "key contributors", а затим у тексту на "team members". Чије заправо биографије треба унети, да ли руководиоца и свих чланова тима, који се наводе у табелама у оквиру питања 2?</p>	<p><i>F1 Application form</i></p>	<p>Уколико ниједан облик интелектуалне својине није дефинисан у тренутку подношења Предлога пројекта, не треба селектовати ниједан од понуђених одговора/облика права ИС у одељку бр. 3. У оквиру одељка под бројем 9, треба унети биографију Руководиоца пројекта и свих чланова пројектног тима, пратећи инструкцију о подацима које је потребно да биографија садржи.</p>
<p>23.</p>	<p>Који је минимални износ препоручен за пословног саветника, с обзиром да су њихове консултације код софтверских решења веома драгоцене, док се код технолошких решења њихове консултације у претходним позивима нису показале од великог значаја, а вуку велики део буџета (чак 20% за 5 - 10 дана рада уколико причамо о максималном износу) и да ли постоји могућност да се тај део позива измени?</p>	<p><i>F2 Budget</i></p>	<p>Актом програма Доказ концепта ограничен је само максимални износ који се може одредити за пословног саветника. У складу са ценама на тржишту и потребама подршке пословног саветника на пројекту, можете предложити одговарајући износ средстава у ове сврхе.</p>

24.	Шта подразумевају "Legal costs - general legal council and IP services (excluding drafting and filing IP)"?	<i>F2 Budget</i>	У складу са чланом 11. Акта програма, категорија правних услуга подразумева адвокатске услуге и услуге у вези са ИС, осим израде и подношења Пријава за права ИС. Планирање правних трошкова није обавезно, али у случају када планирани буџет не садржи правне трошкове, то мора бити оправдано (правне услуге су већ обезбеђене или је ИС већ дефинисана).
25.	Да ли руководилац пројекта може за себе планирати 0 динара као "хонорар", у циљу опредељивања што већих средстава за анкетање испитаника?	<i>F2 Budget</i>	У складу са пропозицијама Акта, дефинисани су максимални бруто износи на месечном нивоу, док сами одређујете колико ће износити хонорар истраживача, уз напомену да Руководилац пројекта мора бити ангажован током целог трајања реализације пројекта. Неопходно је да и за руководиоце и за чланове пројектног тима буде опредељен одговарајући износ за накнаду за рад на пројекту.
26.	Да ли се буџетира менаџмент, нпр. <i>1 person month</i> ?	<i>F2 Budget</i>	У складу са чланом 11. Акта програма, у склопу категорије Остали трошкови, уз поштовање инструкција из Акта, можете предложити финансирање трошкова који нису већ побројани, али су оправдани из угла потреба реализације пројекта. Напомињемо да је Руководилац пројекта лице које је одговорно за управљање пројектом.
27.	У случају трајних звања (научни саветник) или уговора на неодређено, како попунити поља која се односе на датум истицања звања или уговора? Да ли оставити празна поља?	<i>F3 Applicant Info</i>	У случају да је звање трајно или уговор о раду на неодређено, поља намењена датумима истицања звања или уговора можете оставити празна или уписати <i>N/A</i> .

<p>28.</p>	<p>1. Шта се сматра <i>sub-project</i>-ом? 2. Шта треба попунити под питањем "Project description (Describe main project features and location of work execution)"? Да ли се мисли на кратку форму попут апстракта? Да ли постоји лимит за број речи/карактера? На који начин треба описати локацију извођења пројекта?</p>	<p><i>F8 Environmental and Social Risk Questionnaire</i></p>	<p>Sub-project-ом сматра се конкретан пројекат у оквиру програма. За питање бр. 2 треба да наведете све локације на којима ће се пројекат одвијати (навести на пример све лабораторије/НИО, огледна поља, са кратким описом шта се где ради). Последишно, одговори на питања 3 и 4 треба да обухвате одговоре за све локације наведене у одговору на питање бр. 2 (удаљеност од кућа или реке/језера може бити оквирни што тачнији податак, без потребе укључивања координата и сличних детаља). У питању бр. 5 може бити кратак апстракт пројекта у вези са овим и другим релевантним информацијама, без ограничења броја речи.</p>
<p>29.</p>	<p>Ако предлог укључује потребу за издавањем локацијске дозволе, сагласност МУП-а и сл., а све дозволе не могу да се прикупе до датума за пријаву пројекта, како ће се превазићи овај проблем?</p>	<p>Етичке сагласности</p>	<p>У складу са Упутством за припремање и пријаву пројекта, у случају да, из оправданих разлога, подносилац Предлога пројекта не може да добије све сагласности до дана затварања Јавног позива, потребно је да у склопу Додатне документације на Порталу за пријаву научних пројеката приложите образложење НИО, потписано од стране Руководиоца пројекта и декана/директора, у ком ћете појаснити због чега немате дату сагласност и када очекујете да ћете је добити. Пре потписивања уговора о финансирању пројекта, неопходно је прибавити и Фонду за науку доставити сву документацију у вези са дозволама потребним за реализацију пројекта.</p>

30.	Да ли су потребне за сваки пројекат етичке сагласности? И шта ако институција нема одбор за етичку сагласност?	Етичке сагласности	Уколико је тема истраживања таква да не захтева етичку сагласност, приликом подношења Предлога пројекта није потребно достављати потврду Етичког одбора НИО да дозвола није потребна. Сви пројекти коју прођу у фазу евалуације проћи ће кроз скрининг експерата за етичка питања и питања заштите животне средине, и у односу на резултате скрининга, Фонд за науку може захтевати додатну документацију у вези са темама које су биле предмет скрининга. Ако институција нема Етички одбор, а етичка сагласност је за пројекат потребна, етичку сагласност може да изда надлежно тело унутар НИО или релевантан етички одбор/комисија НИО која је у сродној научној области.
31.	Да ли је потребно придобити изјаву етичког одбора НИО да етичка дозвола није потребна за извођење датог пројекта? Да ли она треба бити на енглеском и на српском? Да ли је могуће само доставити превод на енглески, ако наш одбор не издаје изјаве на енглеском, већ само на српском?	Етичке сагласности	Није обавезно прибављати изјаве да нису потребе дозволе за извођење датог пројекта и није неопходно преводити дозволе из оригинала.
32.	Шта треба унети у кућицу "потпрограм"?	Портал за пријаву научних пројеката	Поље које није означено црвеном звездом није обавезно за попуњавање на порталу. Програм Доказ концепта нема дефинисане потпрограме, тако да ово поље остављате празно.

33.	Који је рок за пријаву пројекта и када се очекују резултати и евентуалан почетак?	Остала питања	Рок за пријаву предлога пројеката на позив Доказ концепта Фонда за науку истиче 15. септембра 2023. године у 15 часова по средњоевропском времену. Очекивани период трајања евалуације пријављених Предлога пројеката је 90 дана. Почетак реализације пројеката одобрених за финансирање очекује се у децембру 2023/јануару 2024. године.
34.	Када ћете објавити листу пословних саветника?	Остала питања	Списак пословних саветника ће бити објављен пре потписивања уговора са пројектима који су подржани за финансирање. Руководиоци ће након објављивања листе одобрених пројеката имати период за успостављање контакта и договарање активности са пословним саветником, након чега ће то бити саставни део пројекта и уговора.
35.	Питање се односи на дефинисање власничких односа над ИС. Колико сам разумела, власнички односи се дефинишу пре подношења Предлога пројекта, и трошкови адвокатских услуга се дефинишу у буџету. Да ли се уговори потписују тек након добијања пројекта?	Остала питања	У складу са чланом 13. Акта програма Доказ концепта, ако власништво над ИС није одређено у тренутку подношења Предлога пројекта, неопходно је да се део средстава определи за правну помоћ како би се дефинисала власничка структура и обезбедили сви неопходни уговори у вези са тим. У завршном извештају пројекта биће неопходно да се наведе јасна власничка структура над ИС и да се доставе копије свих пратећих уговора. Планирање правних трошкова није обавезно, али у случају када планирани буџет не садржи правне трошкове, то мора бити оправдано (правне услуге су већ обезбеђене или је ИС већ дефинисана).

<p>36.</p>	<p>Да ли финансирају производњу уређаја чији концепт доказујемо у иностранству? Конкретно, да ли можемо предвиђених 1.200.000,00 РСД да потрошимо на производњу оптичких компонената у полупроводничкој технологији у Немачкој или УК?</p>	<p>Остала питања</p>	<p>У складу са чланом 11. Акта програма, дозвољени су трошкови експерименталног извођења концепта, укључујући потрошни материјал, изнајмљивање опреме/радног простора, као и екстерне услуге физичких лица и правних лица потребне за истраживање и реализацију пројекта. Екстерне услуге које нису директно повезане са процесом дефинисања проналаска (нпр. ако тиму треба специфична анализа материјала који се развија и та стручност није доступна у оквиру истраживачког тима или научноистраживачке организације Носиоца пројекта). Приликом планирања екстерних услуга потребно је унети конкретну експертизу потребну за спровођење пројекта, а не име физичког или правног лица које ће обављати планиране услуге, јер је неопходно спровести јавне набавке. Екстерне услуге не могу пружити чланови пројектног тима нити лица запослена у НИО која је Носилац пројекта. Уколико се Ваше питање односило на то да ли део истраживања можете спровести у иностранству, то јесте могуће, уз поштовање свих пропозиција Акта програма.</p>
<p>37.</p>	<p>Зашто није дозвољена куповина опреме?</p>	<p>Остала питања</p>	<p>Средства финансијске подршке предвиђена су за типичне услуге у овој фази развоја. У складу са чланом 11. Акта програма, дозвољени су трошкови експерименталног извођења концепта, укључујући изнајмљивање опреме која је потребна за истраживање и реализацију пројекта. Укупна дозвољена висина трошка ове категорије износи 1.200.000,00 динара.</p>

*У случају да имате додатних питања или су вам потребна додатна појашњења, можете нас контактирати слањем питања на адресу pos@fondzanauku.gov.rs, или се путем упитника регистровати за учешће на следећим отвореним вратима.